

1. การเดินทางเยือนสหรัฐฯ ของรัฐมนตรีเศรษฐกิจ และการปฏิบัติการทางสภาพภูมิอากาศสหพันธ์ฯ

1.1 นาย Robert Habeck รัฐมนตรีเศรษฐกิจ และการปฏิบัติการทางสภาพภูมิอากาศสหพันธ์ฯ (BMWK) ได้เดินทางเยือนสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 พร้อมด้วยนาย Bruno Le Maire รัฐมนตรีเศรษฐกิจ และการคลังฝรั่งเศส และได้เข้าพบหารือกับผู้แทนฝ่ายสหรัฐฯ ซึ่งประกอบด้วย (1) นาง Janet Yellen รัฐมนตรีคลัง (2) นาง Gina Raimondo รัฐมนตรีพาณิชย์ (3) นาย Brian Deese ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจของประธานาธิบดี Joe Biden และ (4) นาย John David Podesta ที่ปรึกษาอาวุโส ของประธานาธิบดี Joe Biden โดยการเดินทางเยือนครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อหารือในประเด็นพระราชบัญญัติ Inflation Reduction Act¹ ซึ่งจะส่งผลกระทบเป็นพิเศษ ต่อศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมของอียู

1.2 สหพันธ์ฯ และฝรั่งเศสมีข้อกังวลเป็นพิเศษในประเด็นที่สหรัฐฯ ให้เงินอุดหนุนแก่ภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ที่มีการประกอบรถยนต์ขั้นสุดท้ายในสหรัฐฯ เนื่องจากจะส่งผลให้อุตสาหกรรมยานยนต์ของอียูสูญเสียศักยภาพในการแข่งขัน นอกจากนี้ มาตรการจูงใจด้านภาษีที่สหรัฐฯ กำหนดว่า บริษัทที่ได้รับผลประโยชน์ด้านภาษีต้องใช้วัตถุดิบที่มีแหล่งผลิตในสหรัฐฯ หรือจากประเทศที่สหรัฐฯ มีข้อตกลงการค้าเสรีอย่างน้อยร้อยละ 40 ยังเป็นข้อกังวลอีกประเด็นหนึ่งของสหพันธ์ฯ และฝรั่งเศส เนื่องจากจะเป็นการลดความสามารถในการแข่งขันของอียูในการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมผลิตแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าไปยังอียู

1.3 สหพันธ์ฯ ได้เสนอแนะให้จัดตั้ง EU- American Commodity Club ระหว่างอียูและสหรัฐฯ (คล้ายกับการทำข้อตกลงทางการค้า) ซึ่ง รัฐมนตรี BMWK ให้ข้อมูลว่า ข้อเสนอดังกล่าวค่อนข้างได้รับการตอบรับที่ดีจากฝ่ายสหรัฐฯ พร้อมให้ความเห็นว่า สภาการค้าและเทคโนโลยีอียู-สหรัฐฯ (EU-US Trade and Technology Council)² ควรพยายามทำงานร่วมกันเพื่อลดการพึ่งพาวัตถุดิบสำหรับการผลิตจากภูมิภาคอื่น ๆ นอกจากนี้ สหพันธ์ฯ และฝรั่งเศส ได้เสนอแนะให้มีการสร้างระบบ Hotline ในระดับรัฐมนตรีของอียูและสหรัฐฯ เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารข้อมูลหากมีบริษัทวางแผนจะขอรับการอุดหนุนจากรัฐบาล

2. ประเภทสินค้าสำหรับภาคการผลิตที่สหพันธ์ฯ ต้องพึ่งพาจีนเป็นพิเศษ

2.1 ผลการศึกษาและวิจัยของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจ IFW เมือง Kiel สหพันธ์ฯ เกี่ยวกับสินค้า 221 ชนิดที่จีนและไต้หวันเป็นผู้นำในการส่งออกมายังสหพันธ์ฯ พบว่า ในภาพรวมสหพันธ์ฯ ต้องนำเข้าสินค้าจากจีนน้อยกว่าการนำเข้าจากสหรัฐฯ และฝรั่งเศส อย่างไรก็ตาม สหพันธ์ฯ ยังต้องพึ่งพาสินค้าบางชนิดจากจีนมากเป็นพิเศษ ได้แก่ Laptop (นำเข้าร้อยละ 80) โทรศัพท์มือถือ (นำเข้าร้อยละ 68) ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (นำเข้าร้อยละ 62) และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น หน้ากากอนามัย นอกจากนี้ สหพันธ์ฯ ยังต้องพึ่งพาแร่ Rare Earth (REE) จากจีน

¹ พระราชบัญญัติเพื่อปรับลดอัตราเงินเฟ้อระยะยาว (Inflation Reduction Act) ของสหรัฐฯ เป็นพระราชบัญญัติที่ใช้งบประมาณจำนวนมากถึง 370 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และเพื่อช่วยลดอัตราเงินเฟ้อในระยะยาว รวมถึงการสร้างอำนาจต่อรองในการปรับลดราคาฯ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้มาตรการให้เงินอุดหนุน (Subsidies) และมาตรการแรงจูงใจด้านภาษี โดยกำหนดเงื่อนไขสำหรับผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ เช่น ผู้รับสิทธิประโยชน์ต้องลงทุนในโครงการพลังงานสะอาด และใช้วัตถุดิบที่มีแหล่งผลิตในสหรัฐฯ หรือวัตถุดิบจากประเทศที่สหรัฐฯ มีข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) อย่างน้อยร้อยละ 40 เป็นต้น

² สภาการค้าและเทคโนโลยีอียู-สหรัฐฯ (EU-US Trade and Technology Council) จัดตั้งขึ้นในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำอียู-สหรัฐฯ ณ กรุงบรัสเซลส์เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2564 เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการค้า เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ร่วมพัฒนากฎหมายสำหรับใช้ควบคุมเทคโนโลยีที่คิดค้นใหม่ในอนาคต

(ร้อยละ 85 สหพันธ์ฯ นำเข้าจากต่างประเทศ โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากจีน) ทั้งนี้ แร่ Rare Earth (REE) เป็นกลุ่มแร่ธาตุที่หายาก เช่น สแกนเดียม (scandium) และพลวง (Antimony) ซึ่งเป็นแร่ที่จำเป็นสำหรับการผลิตแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์ไฟฟ้า และการเคลือบผิวรถยนต์

2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านวัตถุดิบในการผลิตของสหพันธ์ฯ ได้ให้ความเห็นว่า สินค้าที่สหพันธ์ฯ ต้องพึ่งพาจีนเป็นพิเศษข้างต้นเป็นสินค้าที่ไม่สามารถหาทดแทนจากแหล่งอื่นได้ในระยะสั้น และได้ออกมาเตือนถึงอันตรายในประเด็นความขัดแย้งระหว่างจีนและไต้หวัน เนื่องจากหากมีการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจระหว่างอียูและจีน จะทำให้เกิดสภาวะการขาดแคลนอย่างรุนแรงและเป็นอันตรายต่อภาคอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ภายในประเทศ จึงได้แนะนำให้ รัฐบาลสหพันธ์ฯ เร่งวางกลยุทธ์ในการจัดหาวัตถุดิบที่ไม่เป็นการพึ่งพาประเทศหนึ่งประเทศใด

3. การจัดงาน Hannover Messe ประจำปี 2566

3.1 Hannover Messe เป็นการจัดงานแสดงสินค้าเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ที่ Hannover Exhibition Center เมือง Hannover รัฐ Lower -Saxsony ซึ่งเป็นศูนย์แสดงนิทรรศการที่ใหญ่ที่สุดในโลก ในปีนี้จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 17-21 เมษายน 2566 โดยมีอินโดนีเซียเป็น Partner Country ซึ่งตามข้อมูลของผู้บริหารของ Hannover Exhibition Center คาดว่า จะมี Exhibitor ประมาณ 4,000 รายเข้าร่วมงาน (ปี 2565 หลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 มี Exhibitor เข้าร่วมประมาณ 2,500 ราย)

3.2 รูปแบบการจัดงาน การจัดงาน Hannover Messe ประจำปี 2566 จะแบ่งออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ ดังนี้ (1) Future Hub (2) Engineered Parts & Solutions (3) Automation, Motion & Drives (4) Energy Solutions (5) Digital Ecosystems (6) Compressed Air and Vacuum และ (7) เวทีการเสวนาด้านเทคโนโลยี โดยปีนี้จะเน้นการแสดงผลเทคโนโลยีการผลิตที่สามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เทคโนโลยีด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ที่สามารถช่วยในการประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการด้านพลังงาน (Energy-Management) การพัฒนาพลังงานไฮโดรเจน เทคโนโลยีเกี่ยวกับระบบอัตโนมัติ และปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่จะสามารถแก้ปัญหาต่อความท้าทายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การขาดแคลนพลังงาน การหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน และการขาดแคลนแรงงานฝีมือ

3.3 บริษัทรายใหญ่ที่มีชื่อของสหพันธ์ฯ ที่แจ้งความประสงค์เข้าร่วมแล้ว เช่น บริษัท Siemens AG บริษัท SAP เป็นต้น นอกจากนี้ SMEs และ Start up หลายรายของสหพันธ์ฯ ได้แจ้งความประสงค์เข้าร่วมงานเช่นกัน ทั้งนี้ Exhibitor กว่า 400 รายจากนานาชาติที่เข้าร่วมงานเป็นบริษัทที่เน้นการพัฒนาด้านการผลิตพลังงานไฮโดรเจน

4. ข้อมูลเพิ่มเติม

4.1 รัฐมนตรี BMWK ให้ความเห็นว่า สหรัฐฯ เป็นหนึ่งในพันธมิตรที่สำคัญของสหพันธ์ฯ ในด้านการต่อสู้กับวิกฤตสภาพอากาศผ่านความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมสีเขียว การขยายพลังงานหมุนเวียน และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน อย่างไรก็ตาม การออกพระราชบัญญัติ Inflation Reduction Act ของสหรัฐฯ เพื่อขับเคลื่อนสู่ระบบเศรษฐกิจ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมควรอยู่บนพื้นฐานของการแข่งขันที่เป็นมิตรและเป็นธรรม ทั้งนี้ ถึงแม้การเจรจาระหว่างรัฐมนตรี BMWK กับฝ่ายสหรัฐฯ จะยังไม่ได้รับผลตอบรับที่ชัดเจน แต่การเดินทางเยือนสหรัฐฯ ครั้งนี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความพยายามทำหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรี BMWK ของตนเอง นอกจากนี้ การเดินทางเยือนสหรัฐฯ ร่วมกับฝรั่งเศส เป็นเครื่องยืนยันถึงนโยบายด้านอุตสาหกรรมของทั้ง 2 ประเทศ ที่สอดคล้องกัน และมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การเยือนนี้ได้รับการติเตียนจากผู้นำอียูบางประเทศ

ว่า สหพันธ์ฯ และฝรั่งเศสต้องการปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง เนื่องจาก 2 ประเทศมีอุตสาหกรรมรถยนต์ขนาดใหญ่ ที่อาจได้รับผลกระทบจากพระราชบัญญัติ Inflation Reduction Act ของสหรัฐฯ

4.2 รัฐบาลสหพันธ์ฯ ตั้งเป้าหมายขยายการผลิตพลังงานหมุนเวียนอย่างน้อยร้อยละ 80 ภายในปี 2573 โดยล่าสุด นายกรัฐมนตรีสหพันธ์ฯ ได้ออกมาย้ำว่า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น รัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้วางแผนผลักดันการขยายการติดตั้งฟาร์มกังหันลมบกเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 4-5 ตัว/วัน เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตไฟฟ้ารวมภายในปี 2573 ให้ได้ปริมาณ 115 กิกะวัตต์ ควบคู่ไปกับการขยายการผลิตพลังงานหมุนเวียนประเภทอื่น ๆ ทั้งนี้ ปัจจุบัน สหพันธ์ฯ มีฟาร์มกังหันลมบกจำนวน 28,000 ตัว ซึ่งมีกำลังการผลิตไฟฟ้ารวม 58 กิกะวัตต์

.....

ข้อมูลจาก

<https://www.handelsblatt.com/politik/international/usa-reise-starkes-und-wichtiges-zeichen-habecks-inoffizielle-mission-in-washington/28969000.html>

<https://www.sueddeutsche.de/meinung/inflation-reduction-act-joe-biden-robot-habeck-klimaschutz-kommentar-1.5747244>

<https://www.handelsblatt.com/politik/international/usa-reise-starkes-und-wichtiges-zeichen-habecks-inoffizielle-mission-in-washington/28969000.html>

<https://www.handelsblatt.com/politik/international/energie-eu-definiert-gruenen-wasserstoff-startschuss-fuer-die-wirtschaft/28979284.html>

<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/china-produkte-abhaengigkeit-deutschland-101.html>

<https://www.dw.com/de/hannover-messe-will-deutlich-gr%C3%BCner-werden/a-64709575>

<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/china-produkte-abhaengigkeit-deutschland-101.html>